

Examen VMBO-KB 2009

tijdvak 1
dinsdag 19 mei
9.00 - 11.00 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 24 vragen, een samenvattingsopdracht en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 50 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1

4p **1 Zoekend lezen**

Lees eerst de vragen en zoek vervolgens de antwoorden op in de tekst.

- 1 Welk verschil is er tussen het tarief voor kinderen van 3 jaar en het tarief voor kinderen van 4 jaar?
- 2 Hoe hoog is de boete die je meteen moet betalen, als je zonder vervoersbewijs reist?
- 3 Op welke twee manieren kun je melden dat je iets kwijtgeraakt bent in een bus?
- 4 Wat zijn de kosten om regio-taxi Vechtdal te bellen?
- 5 Over welke vormen van openbaar vervoer kun je reisadvies vragen?
- 6 Noem twee groepen mensen die in aanmerking komen voor gratis vervoer.
- 7 Als je van de stadsdienst Deventer gebruik wilt maken om naar Schalkhaar te gaan, welke lijn moet je dan gebruiken?
- 8 Welke streeklijnen binnen de regio Salland eindigen in Zwolle? Noem de vijf lijnummers.
- 9 Noem de drie zonennummers van lijn 4 Deventer-Heeten.

Tekst 2

10p **2 Samenvattingsopdracht**

Vat de tekst *Spamterreur* samen in maximaal 140 woorden.

De volgende elementen moeten in je samenvatting voorkomen:

- 1 een definitie van spam
- 2 twee oorzaken waardoor er zoveel spam is of waardoor er zoveel spammers zijn
- 3 de manier waarop spammers aan de adressen en verzendcomputers komen
- 4 waardoor er op de verkochte spullen zoveel winst zit
- 5 het sturen van spam naar bepaalde doelgroepen
- 6 een middel tegen spam en de oorzaak waardoor dat middel niet werkt
- 7 de enige afdoende oplossing.

Maak er een goedlopend geheel van. Gebruik geen telegramstijl.

Tel het aantal woorden en noteer dat onder je samenvatting. Zet de titel erboven.

Tekst 3

- 1p 3 Wat is het belangrijkste doel van de advertentie?
- A de lezers amuseren met een verhaal over CliniClowns
 - B de lezers ertoe aansporen het werk van de CliniClowns te steunen
 - C de lezers ervan overtuigen dat het werk van de CliniClowns nuttig is
 - D de lezers informeren over het werk van de CliniClowns
- 1p 4 Op welk onderdeel van de tekst legt de afbeelding de nadruk?
- A Zieke kinderen hebben soms een droomwereld nodig.
 - B Zieke kinderen kosten weinig overheidsgeld.
 - C Zieke kinderen krijgen weinig aandacht in het ziekenhuis.
 - D Zieke kinderen willen controle hebben over hun eigen situatie.
- 1p 5 Voor welke groep lezers is deze advertentie bedoeld?
- A alle lezers van DAG
 - B donateurs van de CliniClowns
 - C kinderen in het ziekenhuis
 - D ouders van zieke kinderen

Tekst 4

- 1p 6 Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
- A door de centrale vraag over het probleem te stellen
 - B door de mening van de auteur weer te geven
 - C door een deskundige te introduceren
 - D door vooraf een beknopte samenvatting te geven

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 7 tot en met 9.

We kunnen de tekst verdelen in vijf delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2 tot en met 5

Deel 3: alinea's 6 tot en met 8

Deel 4: alinea's 9 en 10

Deel 5: alinea 11

- 1p 7 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2 tot en met 5)?
- A Hulp van vrienden
 - B Leven met hoorproblemen
 - C Ook spraakproblemen
 - D Resultaten op school

- 1p 8 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3 (alinea's 6 tot en met 8)?
- A De belangrijkste dag
 - B Het implantaat
 - C Ik kan weer horen
 - D Veel hulp van moeder
- 1p 9 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 4 (alinea's 9 en 10)?
- A Een leuke baan
 - B Een medische opleiding
 - C Korte revalidatie
 - D Succeservaringen
- 1p 10 Wat is het verband tussen alinea 6 en alinea 7?
- A Alinea 6 en 7 vormen een tegenstelling.
 - B Alinea 7 is een vervolg op alinea 6.
 - C Alinea 7 noemt de problemen bij de verandering in alinea 6.
 - D Alinea 7 noemt een oplossing voor het probleem uit alinea 6.
- 1p 11 De alinea's 1 tot en met 10 hebben een andere inhoud dan alinea 11. Hoe kun je dat verschil het beste weergeven?
- A individueel - algemeen
 - B jong - volwassen
 - C technisch - sociaal
 - D vroeger - nu
- 1p 12 Wat is het doel van de schrijver met deze tekst?
- A Hij wil de lezers de techniek van een gehoorimplantaat uitleggen.
 - B Hij wil de lezers informeren over iemand met ernstige hoorproblemen.
 - C Hij wil laten zien hoe de mensen reageren op iemand met hoorproblemen.
 - D Hij wil zijn persoonlijke mening duidelijk maken over hoorproblemen.
- 1p 13 Hoe staat de schrijver van deze tekst tegenover de uitspraken van Ilse?
- A Hij gebruikt Ilse's uitspraken om zijn eigen mening geloofwaardig te maken.
 - B Hij geeft de uitspraken van Ilse weer zonder te tonen wat hij ervan vindt.
 - C Hij probeert de uitspraken van Ilse steeds tegen te spreken.
 - D Hij wil laten zien dat hij het met de uitspraken van Ilse helemaal eens is.
- 1p 14 Met welke zin kun je het best de inhoud van deze tekst weergeven?
- A Dankzij veel begeleiding en speciale scholen kon Ilse haar mbo-opleiding afmaken.
 - B Hoorproblemen nemen toe naarmate men ouder wordt; volwassenen komen soms niet in aanmerking voor een implantaat.
 - C Ilse ging langzaam steeds minder horen, maar door een implantaat kon zij haar studie afronden en normaal functioneren.
 - D Omdat Ilse zich altijd buitengesloten voelde, was een gehoorimplantaat uiteindelijk de enige oplossing.

Tekst 5

- 1p 15 In de eerste alinea wordt de inhoud van de tekst ingeleid.
Hoe doet de schrijfster dat?
De schrijfster
A geeft een volledige samenvatting van de tekst.
B noemt de aanleiding voor het schrijven van de tekst.
C schetst een beknopte geschiedenis van de diergeneeskunde.
D valt een bepaald standpunt aan.
- 1p 16 Welke bedoeling heeft de schrijfster met de tweede alinea van de tekst *Dierengekte*?
Zij wil laten zien
A dat alleen eigenaren over de behandeling van hun huisdieren beslissen.
B dat de mensen anders zijn gaan denken over het welzijn van dieren.
C dat gezelschapsdieren veel geld kosten.
D dat huisdieren beter dan andere dieren geholpen worden.

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 17 en 18.

We kunnen de tekst verdelen in vier delen:

Deel 1: alinea 1

Deel 2: alinea's 2 tot en met 4

Deel 3: alinea's 5 tot en met 7

Deel 4: alinea's 8 tot en met 11

- 1p 17 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 2 (alinea's 2 tot en met 4)?
A Kosten voor gezelschapsdieren
B Lagere tarieven bij de dierenarts
C Veranderende diergeneeskunde
D Voor- en nadelen van dierenliefde
- 1p 18 Welk kopje geeft het beste de inhoud weer van deel 3 (alinea's 5 tot en met 7)?
A Effect van de medische behandeling
B Grote en kleine huisdieren
C Nieuwe ontwikkelingen, nieuwe vragen
D Toenemende kennis
- 1p 19 "Een hond die voor 600 euro is gekocht, wordt soms zonder bezwaar bestraald voor duizenden euro's." (regels 28-30) Hieruit blijkt, dat eigenaars soms heel veel over hebben voor hun dier.
→ Citeer de zin uit alinea 9 waarin een soortgelijk voorbeeld wordt genoemd.
- 1p 20 In alinea 5 zegt de heer Hellebrekers: "Er wordt steeds meer kennis vergaard."
→ Citeer de zin uit alinea 10 waarin hij hetzelfde beweert.

- 1p **21** In alinea 7 stelt Nienke Endenburg de vraag “Wil je dat ook?”
Welk antwoord geeft zijzelf op die vraag?
A Alles wat technisch gesproken kan, moet je laten doen.
B Als je de tijd ervoor neemt, wen je overal aan.
C Het gaat wel om het dier, niet om wat de eigenaar leuk vindt.
D Om het geld hoeft je het niet te laten.
- 1p **22** Hoe zullen mensen volgens Hellebrekers van de KNMvD op de hoge behandelkosten gaan reageren?
A Ze laten de beslissing aan de dierenarts over.
B Ze nemen een verzekering om de dierenartskosten te kunnen dragen.
C Ze zien af van verdere behandeling.
D Ze zoeken naar andere behandelmogelijkheden.
- 1p **23** In alinea 1 wordt gesteld: “In de diergeneeskunde is weinig meer te gek.”
→ Geef uit alinea 11 een voorbeeld van dierengekte die niet bij de geneeskunde hoort.
Gebruik niet meer dan 10 woorden.
- 1p **24** Een schrijver kan in een tekst gebruik maken van:
1 feiten
2 de eigen mening
3 de mening van anderen.
Waarvan maakt de schrijfster van deze tekst vooral gebruik?
A 1 en 2
B 1 en 3
C 2 en 3
- 1p **25** Wat is het belangrijkste doel van de schrijfster met deze tekst?
A amuseren
B informeren
C overtuigen
D tot handelen aansporen

Schrijfofdracht

Op jouw school is de Maatschappelijke Stage al bekend. Door het verrichten van vrijwilligerswerk tijdens schooltijd maak je kennis met de samenleving. Voor jouw eigen maatschappelijke stage heb je verband gelegd met je grootste hobby. Jij bent al jaren lid van de plaatselijke ruitervereniging. In je woonplaats heeft de Dierenbescherming enkele jaren geleden in een oude boerderij een rusthuis voor bejaarde paarden en geblesseerde sportpaarden opgezet, de “Wilhelminahoeve”. Daar wilde jij graag je Maatschappelijke Stage doen. Je wist de docent die jouw voorstel moest goedkeuren, te overtuigen van het nut ervan. Verder kon je aantonen, dat het project ruimschoots voldeed aan de eisen die de school daaraan stelt. Zo heeft het rusthuis geen betaald personeel. Veel werk blijft daardoor liggen. Dat niet uitgevoerde werk omvat meer dan het minimum van 15 uren die de school verplicht heeft gesteld. Ook staat het tehuis binnen de toegestane grens van 20 kilometer vanaf jouw school.

Je kon snel twee klasgenoten voor jouw idee winnen. Het echtpaar dat het rusthuis leidt, wilde graag meewerken, op voorwaarde dat gemaakte afspraken zouden worden nagekomen en dat het werk goed zou worden uitgevoerd. Jullie hebben in je stage allerlei werkzaamheden gedaan. Het parkje rondom de “Wilhelminahoeve” is grondig schoongemaakt en jullie hebben allerlei onderhoudskarweitjes in de stallen en het hoofdgebouw uitgevoerd. De lerares die de website van jouw school bijhoudt, wil op de website informatie over een paar geslaagde maatschappelijke stages van het afgelopen schooljaar opnemen. Zij vraagt jou een artikel voor de website te schrijven over het project dat jij samen met je twee klasgenoten hebt uitgevoerd.

13p **26 Opdracht: een artikel voor de website**

Schrijf het artikel voor de website, over jouw maatschappelijke stage in het rusthuis voor paarden. Je mag gebruik maken van bovenstaande gegevens, maar je mag ook gegevens van je eigen school gebruiken of zelf gegevens bedenken.

Besteed in jouw artikel aandacht aan de volgende onderwerpen.

- Leg uit wat de bedoeling van een Maatschappelijke Stage is.
- Vermeld twee verschillende eisen die de school aan een project stelt.
- Geef aan waarom jij voor het werk in dit rusthuis hebt gekozen.
- Noem twee verschillende reacties uit jouw omgeving op deze keuze.
- Noem de twee voorwaarden die het tehuis aan jullie stelde.
- Beschrijf twee verschillende werkzaamheden die jullie in dit tehuis hebben verricht.
- Geef je eigen mening over het nut van de Maatschappelijke Stage.
- Geef twee verschillende argumenten voor je mening, uit bovenstaande tekst of van jezelf.

Maak er een samenhangend geheel van en zet er een passende titel boven. Vermeld je naam en de klas waarin jij zit.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.